

Instruktioner- och information om PRIMA/SEKUNDA – Den nya kvalitetsklassningen av massaved.

Snabbare och enklare mätning!

Ökad tolerans för fel som har mindre betydelse för industrin och skärpta krav för fel med stor betydelse.

Tydligare signaler till säljarna om vad som efterfrågas.

Vad är Prima/Sekunda?

Prima/Sekunda är den nya kvalitetsklassningen av massaved. Det ersätter den tidigare bestämningen av vrakandel på trave.

Vad händer om en trave inte klarar kraven för Sekunda? Traven kan då klassas ner till utskott och skogsägaren får betalt enligt överenskommet utskottspris. Om så avtalats kan traven mätningsvägras eller mätas in som annat sortiment som t ex bränsleved.

När gäller prima/sekunda?

Klassning i Prima/Sekunda, utskott eller mätningsvägran gäller vid mätning av travar på fordon. Den gäller all massavedsmätning där kvalitet bestäms för den enskilda traven.

Prima/Sekunda gäller inte vid vissa större affärer som omfattar tågset, båtlastar (importvirke) eller flerstegskollektiv. Andelen vrak bestäms här som tidigare, på uttagna stickprov.

Snabbare och enklare mätning

- » Mätningen blir snabbare och enklare eftersom mätaren endast behöver ange vilken kvalitetsklass traven har.
- » Kvalitetskraven kopplas tydligare till vad industrin vill ha.
- » För skogsägare blir det enklare att förstå varför en trave bedöms ha kvalitetsbrister.

Tydligare krav

Större tolerans för sådant som industrin inte tycker är så allvarligt, medan andra krav skärps, t ex fel träslag, torrstock och övergrovt. Industrin räknar med att kunna få ännu bättre virke än idag.

Det är traven som mäts och bedöms

- » **Fel träslag, torrstock, kvist, klyka eller dimension**
Stockar längs tragens utsidor ses som ett stickprov av traven. Felaktiga stockar räknas och omvandlas till procentandel av tragens volym.
- » **Röta och nedsmutsning**
Alla stockars ena ändyta kan ses och bedömas.
- » **Övergrovt och främmande material**
Finns sådant fel blir det utskott eller mätningsvägran.

TRÄDSLAG

Sortiment	Tillåtna träslag
Barrmassaved	Barrträdsarter
Granmassaved	Endast vanlig gran (torrgran tillåts ej)
Lövmassaved	Björk, asp och övrigt löv (varierar mellan mottagningsplatser)

DIMENSIONER

Diameter min-max (på högkant ub*)	Längd min-max
5,0 - 70,0 cm	290 - 579 cm

Sveaskog – MO Syd

 <p>Dagens system</p> <p>Varje virkestraves vrakandel bedöms.</p> <p>Den volym som vrakas betalas i regel med noll kronor.</p>	 <p>Det nya systemet</p> <p>Traven bedöms som prima eller sekunda och släpps igenom mätstationen.</p> <p>Skogsägaren får betalt för hela volymen – inga vrakavdrag</p>
--	--

Ett par mindre förändringar i kraven på leveransgill massavedsstock

- Ny definition på "torrstock": *Torrstock saknade vid avverknings-tillfället näringstransport i minst ena stockändan. Torrstock ska ha begynnande eller omfattande barkfall.*
- Ingen gräns för skogsröta i enskild stock. Alla rötstockar leveransgilla
- Samma kvisthöjdskrav för all massaved. Tidigare var det lägre tolerans för granmassaved

Tolerans för kvarsittande kvist/klyka	
Diameter under bark	Kvists/klykas höjd
- 15 mm	Obegränsad
≥ 16 mm	< 16 cm

Låg, eller ingen, tolerans för virkesfel med stor betydelse för industrin

Torrstock

Fel trädslag

Övergrov stock

Sveaskog – MO Syd

Vad avgör om en trave är prima eller sekunda?

För att avgöra om en trave är prima eller sekunda finns ett antal kriterier. Om en trave inte blir Prima specificeras orsaken.

Orsak	Prima			Sekunda		
	Gran-massaved	Barr-massaved	Löv-massaved	Gran-massaved	Barr-massaved	Löv-massaved
Fel trädslag, torrstock	Max 1 %	Max 1 %	Max 1 %	Max 2 %	Max 5 %	Max 2 %
Skogsröta (% av traves ändyta)	Max 2 %	Max 5 %	Max 5 %	Max 2 %	Max 25 %	Max 25 %
Kvist, klyka, dimension (exkl. övergrovt)	Gran- och barrmassaved max 10 %, contorta- och lövmassaved max 20 %					
Övergrovt	Ej tillåtet					
Nedsmutsade stockar	Max 5 %					
Främmande material	Ej tillåtet					

Instruktioner för skördar- och skotarförare:

Generella instruktioner:

Övergrova stockar - över 70 cm i diameter, samt **torrstockar** skall ovillkorligen sorteras som bränsleved. Detta gäller **samtliga massavedssortiment**.

Granmassaved:

Granstockar av massavedskvalitet med **synlig röta skall i första hand sorteras som barrmassaved**. Innehåller stocken mer än 67 % skogsröta skall den sorteras om bränsleved.

Barrmassaved:

Ingen skillnad mot nu gällande instruktion vilket innebär fortsatt sortering enligt principen **max 67 % skogsröta i enskild stock**. Stockar innehållandes **mer än 67 % skogsröta sorteras som bränsleved**.

Den nya massavedsklassningen tillåter visserligen obegränsad skogsröta i enskild stock men för att säkerställa att vi klarar kravet för barrmassaved, som är max 25 % skogsröta på travnivå, förblir den praktiska instruktionen att sortera som tidigare.

Sveaskog – MO Syd

Björk- och lövmassaved:

Ingen skillnad mot nu gällande instruktion vilket innebär fortsatt sortering enligt principen **max 67 % skogsröta i enskild stock**. Stockar innehållandes **mer än 67 % skogsröta sorteras som bränsleved**.

Den nya massavedsklassningen tillåter visserligen obegränsad skogsröta i enskild stock men för att säkerställa att vi klarar kravet för lövmassaved, som är max 25 % skogsröta på travnivå, förblir den praktiska instruktionen att sortera som tidigare.

Instruktioner för transportörer.

Generella instruktioner:

Sortera ur stockar som uppenbart genererar nedklassning till utskott t.ex. övergrova stockar och torrstockar.

Andra trädslag än de som får ingå i tänkt massavedssortiment får **aldrig** läggas i traven. Som exempel genererar några få felsorterade björkstockar i en trave barrmassaved värdeförluster på mer 300 kr/m³fub.